

**SIIRTOLAISUUS-
INSTITUUTTI**

**TUTKIMUS JA
JULKAISUT
2020**

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISHANKKEET

Coming of Age in Exile (CAGE) – Health and Socio-Economic Inequities in Young Refugees in the Nordic Welfare Societies

NordForsk, 2015–2020

Tutkijat: Maili Malin, Eveliina Lyytinen, Elli Heikkilä ja Marja Tiilikainen

Hankkeessa tutkitaan erityisesti rekisteriaineistoihin pohjautuen, miten vuodesta 1990 pakolaisina Pohjoismaihin tulleiden lasten ja nuorten sosioekonomiset ja etniset terveyserot liittyvät toisiinsa ja vaikuttavat heidän koulutukseensa ja työmarkkinoille sijoittumiseensa nuorina aikuisina Norjassa, Ruotsissa, Suomessa ja Tanskassa. Laadullisessa osatutkimuksessa tarkastellaan 18–30-vuotiaiden nuorten pakolaisten, jotka ovat saapuneet Suomeen ennen täysi-ikäisyyttä, siirtymistä erilaisista oppilaitoksista työmarkkinoille. Lisäksi selvitetään työnantajien kokemuksia pakolaisten työllistämisestä. CAGE-hanketta koordinoi Kööpenhaminan yliopisto. Muita hanketoteuttajia Siirtolaisuusinstituutin ohella ovat Ruotsista Centre for Health Equity Studies, CHES ja Göteborgin yliopisto sekä Norjasta Norwegian Centre for Violence and Traumatic Stress Studies ja University College of Southeast Norway.

Displacement, Placemaking and Wellbeing in the City

Suomen Akatemia, 2019-2021

Tutkijat: Tiina-Riitta Lappi ja Miika Tervonen

Kansainvälinen konsortiohanke tutkii rakenteita ja prosesseja, joiden kautta erilaiset asuinsijoiltaan joutuneet pakkosiirtolaiset joko kytkeytyvät osaksi eurooppalaisia ja intialaisia kaupunkeja, tai jäävät niiden marginaaliin. Konsortio vertailee siirtolaisten osallisuutta ja hyvinvointia urbaaneissa ympäristöissä Intiassa, Suomessa, Norjassa ja Isossa-Britanniassa. Tutkimuksessa haastatellaan siirtolaisia, viranomaisia ja järjestötoimijoita, vertaillaan paikallistason muutoliikepolitiikkaa, sekä kartoitetaan siirtolaisten hyvinvointia ja kaupunkitilan käyttöä. Lisäksi hankkeessa toteutetaan kaupunkisuunnittelustudioita, joissa tutkijoiden ja opiskelijoiden yhteistyönä haetaan konkreettisia ratkaisuja pakkomuuttajien osallisuuden vahvistamiseen. Projekti tuottaa tietoa tasa-arvon ja hyvinvoinnin vahvistamisen mahdollisuuksista urbaaneissa ympäristöissä.

European Web Site on Integration (EWSI)

Euroopan komissio, 2010–

Suomen maakoordinaattori: Markku Mattila

EWSI-kehittämishankkeessa, joka käsittelee Euroopan unionin alueella olevien maahanmuuttajien kotoutumista, tuotetaan yhteisportaaliin erityisteemoista maakohtaista vertailevaa analyysia, ns. Special Features ja Integration Dossiers. Hanketta koordinoi Migration Policy Group, Bryssel.

Financial Exclusion, Islamic Finance and Housing in the Nordic countries

Research Council of Norway, 2017–2020

Tutkijat: Tuomas Martikainen ja Liban Ismail

FINEX-hanke käsittelee muslimien suhdetta ns. islamilaiseen talouteen (Islamic finance) Pohjoismaissa. Työryhmä selvittää millä tavoin muslimien taloudelliseen käytökseen, kuten lainanottoon, vaikuttaa islamin säännösten noudattaminen. Hanketta johdetaan PRIO-tutkimuslaitoksesta Norjasta ja Siirtolaisuusinstituutti on hankkeen Suomen partneri. Muut kumppanit ovat Göteborgin yliopisto ja Aarhusin yliopisto.

Histories of Refugeedom in the Nordic Countries

NOS-HS, 2020–2021

Tutkijat: Johanna Leinonen ja Miika Tervonen

Hankkeen tarkoituksena on lisätä ymmärrystä erilaisten pakkomuuttojen roolia Pohjoismaiden historiassa ja kansallisvaltioiden kehityksessä 1800-luvulta lähtien. Hanke järjestää kolme työryhmätapaamista vuosina 2020–2021 Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa. Tavoitteena on kehittää aihepiirin pohjoismaista tutkimusyhteistyötä. Erilaisten pakkomuuttajien – kansainvälisten ja maan sisäisten pakolaisten, turvapaikanhakijoiden sekä karkotettujen henkilöiden – kokemuksen historiallinen tutkimus on ollut Pohjoismaissa suhteellisen vähäistä. Pakkomuuttojen tutkimus on painottunut laajemminkin yhteiskuntatieteisiin, ja heijastanut usein julkisten keskusteluiden lyhyttä aikajännettä. Kiinnittämme tästä lähtökohdasta huomion Pohjoismaihin pitkäaikaisina pakkomuuttojen kohdemaina, ja myös niiden tuottajina. Kartoitamme työryhmätapaamisissa pakkomuuttojen historian sokeita pisteitä ja yhteisiä piirteitä, sekä tuoreita menetelmiä ja lähdeaineistoja niiden tutkimiseen. Olemme kiinnostuneita myös muistamisen politiikasta, ja tavoista, joilla erilaiset pakkomuuttajaryhmät on muistettu, ohitettu tai vaiennettu kansallisessa historiankirjoituksessa.

Ilmastosiirtolaisuus: kohti ilmiön parempaa ymmärtämistä ja hallintaa (ILMASI)

Valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminta, 2020–2021

Tutkijat: Saija Niemi ja Jaana Palander

Hankkeen tavoitteena on tuottaa tietoa ilmastosiirtolaisuudesta sekä koota ja arvioida mahdollisia EU:lle ja Suomelle avoimia tavoitteita ja toimintavaihtoehtoja, joilla ilmastosiirtolaisuuden hallintaa voidaan edistää perus- ja ihmisoikeudet sekä erilaiset turvallisuusnäkökulmat huomioiden. Hankkeessa tuotettavan tiedon ja vuorovaikutuksen avulla on mahdollista kehittää Suomen ja EU:n kykyä varautua ja vastata ilmastosiirtolaisuuteen liittyviin kysymyksiin tehokkaasti, pitkän aikavälin näkökulma huomioiden. Hankkeen toteuttajat ovat Oulun yliopiston maantieteen tutkimusyksikkö ja Siirtolaisuusinstituutti.

Lapin ja Koillismaan kausimuutto ja pendelöinti matkailualalla

Liikesivistysrahasto 2020, 2020–2022

Tutkijat: Merja Paksuniemi ja Elli Heikkilä

Hankkeen tavoitteena on analysoida Lapin ja Koillismaan matkailualan työn ja työvoiman kohtaantoa kausimuuton ja pendelöinnin näkökulmasta. Hankkeen ensimmäinen tavoite on Suomen nykytilan kartoitus, jonka perusteella muodostetaan käsitys työvoiman alueellisen liikkuvuuden, ts. pendelöinnin laajuudesta matkailualalla, sen erityispiirteistä ja maantieteellisistä painotuksista. Toinen tavoite liittyy tapaustutkimuksen, Lappi ja Koillismaa, avulla saatavaan tietoon alueellisen liikkuvuuden ja monipaikkaisuuden seurauksista. Kolmantena tavoitteena on muodostaa synteesi alueellisen liikkuvuuden nykytilanteesta ja sen esteistä ja ratkaisumalleista. Hanke toteutetaan Siirtolaisuusinstituutin ja Lapin yliopiston yhteishankkeena.

Maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolut (MAKO)

Valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoiminta, 2020

Tutkijat: Pekka Kettunen ja Mika Raunio

Hankkeen tarkoituksena on selvittää kokonaisvaltaisesti, millaisia koulutus- ja työllistymispalveluita aikuisille maahanmuuttajille on tarjolla, mitkä ovat tyypillisimmät palvelupolut eri maahanmuuttajaryhmille, mihin ohjaus eri palveluihin perustuu ja miten erilaiset palvelupolut tukevat työllistymistä. Toiseksi tavoitteena on selvittää, millaisia maahanmuuttajien osaamisen tunnistamisen malleja Suomessa on, ja miten osaamisen tunnistamista kannattaa kehittää, sekä luoda mahdollisimman tarkka kokonaiskuva erilaisista palvelu-

poluista ja niiden uudistustarpeista. Muut kumppanit ovat Kuntoutussäätiö, Helsingin yliopisto, Oxford Research Oy ja Demos Helsinki Oy.

MATILDE – Migration Impact Assessment towards Integration and Local Development

Horizon 2020, 2020–2023

Tutkija: Magnus Enlund

Hankkeessa tutkitaan kolmansien maiden maahanmuuttajia ja heidän kotoutumistaan 13 vuoristo- ja maaseutualueella Euroopassa. Suomen kohdalta tutkitaan Pohjois-Karjalan ja Pietarsaaren seutua Pohjanmaalla. Siirtolaisuusinstituutin suomenruotsalainen yksikkö toimii paikallisena partnerina hankkeessa. Hanketta koordinoi Institute for Regional Development, EURAC, Italiasta.

Muuttoliike kuntien elinvoiman moottorina – Seinäjoen kaupunkiseudun aluekehityksen tutkimushanke

Seinäjoen kaupunkiseutu, 2019–2021

Tutkijat: Markku Mattila, Mika Raunio, Toni Ahvenainen ja Elli Heikkilä

Muuttoliike muovaa voimakkaasti suomalaista yhteiskuntaa ja vaikuttaa kuntien elinvoimaisuuteen, jonka keskeisimmät tekijät ovat inhimillinen pääoma ja ihmiset. Tällä hetkellä voimakkaimmat muuttovirrat kohdistuvat pääkaupunkiseutuun ja suurimpiin kaupunkeihin, jotka imevät väestöä sekä ulkomailta että muualta Suomesta. Näiden seutuihin kuulumattomat alueet kilpailevat kuitenkin samoista resursseista säilyttääkseen elinvoimansa. Kasvun ja elinvoiman edellytys on riittävä ja ikärakenteeltaan kasvua tukeva väestöpohja. Tutkimushankkeen keskiössä ovat tulomuuttajat ja alueelta muuttaneet: Miten saada ihmiset valitsemaan asuinpaikakseen Seinäjoen kaupunkiseutu, miten sitouttaa heidät alueelle? Hanke perustuu reaaliaikaiseen, usealla mittarilla tehtyyn tilanneseurantaan, tiedon analysointiin, ongelmakohtien tunnistamiseen ja tutkimuksellisten ratkaisumallien kehittämiseen. Muuttovirtaa pyritään ohjaamaan niin, että tulomuutto on lähtömuuttoa suurempaa ja tukee seudun kaikenpuolista elinvoimaisuutta.

Muuttoliikkeet ruotsinkielisillä alueilla Suomessa

Svenska Finlands Folkting, 2020

Tutkija: Dan Sundblom

Projektissa tutkitaan maastamuuttoa, maahanmuuttoa ja maan sisäisiä muuttoliikkeitä ruotsinkielisillä alueilla Suomessa. Projekti koostuu asiattuntija-haastatteluista, joissa selvitetään, miten erilaiset keskeiset toimijat näkevät

haasteet ja mahdollisuudet liittyen muuttoliikkeisiin ruotsinkielisillä alueilla. Tämän lisäksi projektin aineisto koostuu tilastoista ja taustatiedoista muuttoliikkeistä. Hankkeesta tulee raportti, jota voidaan käyttää strategisessa kehitystyössä koskien suomenruotsalaisia.

Muuttuva ulkosuomalaisuus: kyselytutkimus maastamuutosta ja ulkosuomalaisuudesta

Yhteistyössä Kirkkohallituksen Ulkoasiain osaston, Suomi-Seuran, Suomen Merimieskirkon sekä Kansanvalistusseuran kanssa, 2020–2021

Tutkijat: Tuomas Hovi ja Miika Tervonen

Maastamuutto Suomesta on viime vuosikymmeninä ollut kasvava ja muotoaan muuttava ilmiö. Se on herättänyt laajaa julkista keskustelua ja esimerkiksi ns. aivovuotoon liittyviä huolia. Muuttuva ulkosuomalaisuus -hankkeessa toteutetaan tästä lähtökohdasta laaja maastamuuttoa ja ulkosuomalaisuutta kartoitava kyselytutkimus. Lisäksi siinä analysoidaan aiheeseen liittyvää olemassa olevaa tilastoaineistoa, ja laaditaan kyselytutkimuksen päähavainnot yhteen vetävä raportti. Hanke toteutetaan yhteistyössä Kirkkohallituksen Ulkoasiain osaston, Suomi-Seuran, Suomen Merimieskirkon sekä Kansanvalistusseuran kanssa.

Pakomatalla: Vertaileva tutkimus pakkomuuton narratiiveista

Suomen Akatemia (akatemiaturkija), 2018–2023

Tutkija: Johanna Leinonen

Hanke tutkii evakko- ja pakolaismatkamuistoja toisen maailmansodan aikana Karjalasta paenneiden evakkojen matkakertomuksissa sekä myöhemmin aikoina Suomeen saapuneiden kansainvälisten pakolaisten kertomuksissa. Hanke tutkii viittä teemaa: 1) miten matkan kokeneet muistelevat ja käsitteellistävät kokemustaan; 2) matkan ajalliset ulottuvuudet; 3) matkan paikkaan sidotut merkitykset; 4) ennen matkaa tai sen aikana syntyneisiin sosiaalisiin suhteisiin kietoutuneet valtasuhteet; ja 5) matkan keholliset, tunneperäiset ja materiaaliset ulottuvuudet. Hanke tuottaa teoreettista ja empiiristä tietoa aiemmin lähes tutkimattomasta aihepiiristä. Sen hypoteesina on, että matkan tutkimuksella voidaan tuottaa tärkeää tietoa pakkomuuttajien integraatioon keskeisesti vaikuttavasta elämänvaiheesta. Hankkeen pääasiallinen aineisto koostuu arkistomateriaalista ja narratiivisista haastatteluista.

Perheen erossaolo, maahanmuuttostatus ja arjen turvallisuus: haavoittuvien maahanmuuttajien kokemuksia ja strategioita

Suomen Akatemia, 2018–2021

Tutkijat: **Marja Tiilikainen, Johanna Hiitola, Abdirashid Ismail ja Jaana Palander**

Hanke tutkii tiukentuneen maahanmuuttopolitiikan vaikutuksia arjen turvallisuuden kokemuksiin ja organisoimiseen haavoittuvien maahanmuuttajien ja heidän transnationaalisten perheidensä keskuudessa. Tarkastelemme yhtäältä sellaisia somalialaisia, joilla ei maahanmuuttostatuksensa vuoksi ole oikeutta perheenyhdistämiseen, ja toisaalta afganistanilaisia, irakilaisia ja somalialaisia pakolaisia, joilla on jatkuva oleskelulupa ja jotka yrittävät täyttää perheenyhdistämisen toimeentuloedellytyksen. Erityinen alaryhmä jälkimmäisessä kategoriassa ovat yksintulleet alaikäiset. Lisäksi selvitämme yksintulleiden alaikäisten perheenyhdistämistä lainsäädännön näkökulmasta. Tutkimus tuottaa uutta tietoa maahanmuuttopolitiikan sekä haavoittuvien maahanmuuttajien ja heidän perheidensä kokemusten risteyskohdista.

Perheen erossaolon ylisukupolvinen muistaminen

Suomen Akatemia, 2019–2023

Tutkijat: **Johanna Leinonen, Outi Kähäri, Elina Turjanmaa ja Alekski Huhta**

Hanke tutkii pakkomuuton, pakolaisuuden ja karkotusten aiheuttamien perheen hajaantumisten ylisukupolvista muistamista ja ylisukupolvisia vaikutuksia toisessa ja kolmannessa sukupolvessa. Tutkimus kohdistuu inkeriläisiin ja amerikansuomalaisiin, joiden vanhemmat ja/tai isovanhemmat kokivat pakkomuuttoja ja karkotuksia 1900-luvun alkupuolen Neuvostoliitossa (Stalinin vainoissa ja toisen maailmansodan aikana). Tutkimme missä määrin perheen hajaantumisen muistoja on välitetty sukupolvelta toiselle ja miten nämä menneisyyden tapahtumat vaikuttavat toisen ja kolmannen sukupolven perherakenteisiin, perhesuhteisiin ja emotionaaliseen hyvinvointiin. Hankkeessa kehitetään edelleen postmemory-käsitettä. Se viittaa vaikeita menneisyyden tapahtumia koskeviin perhemuistoihin, joita seuraavat sukupolvet välittävät ja luovat uudelleen. Tutkimusaineisto koostuu biografisesta haastatteluaineistosta ja kyselyaineistosta.

Relational Wellbeing in the Lives of Young Refugees in Finland, Norway and the UK

NordForsk, 2020–2024

Tutkijat: **Marja Tiilikainen, Fath E. Mubeen ja Mervi Kaukko (TaY)**

Hankkeessa tutkitaan alaikäisinä yksin tulleiden pakolaisnuorten hyvinvointia Suomessa, Norjassa ja Isossa-Britanniassa. Hankkeen lähtökohtana on aja-

tus siitä, että hyvä elämä oleskeluluvan saamisen jälkeen rakentuu sosiaalisten verkostojen muodostumisen avulla. Tutkimuksen keskiössä ovat vastavuoroisuus ja vieraanvaraisuus. Noin kolmen vuoden seurantajakson aikana nuoret tuottavat taidetyöpajoissa kuvia ja esineitä, joilla he kuvaavat sosiaalisten suhteiden tuottamaa hyvinvointia elämässään. Aineistoa kerätään myös yksilö- ja parihaastatteluilla. Hanke toteutetaan yhteistyössä taideterapeuttien ja taiteilijoiden kanssa. Hanketta koordinoi Bedfordshiren yliopisto. Hankekumppaneita Siirtolaisuusinstituutin ohella ovat Tampereen yliopisto sekä NORCE Norwegian Research Centre.

Toimintatutkimusta turvapaikanhakijoiden karkotettavuudesta (ARADE)

Suomen Akatemia (tutkijatohtori), 2018–2021

Tutkija: **Eveliina Lyytinen**

”Pakolaiskriisin” seurauksena Suomesta karkotettavien ihmisten kirjo ja määrä ovat nopeasti kasvaneet. Karkotuksiin liittyvä yhteiskuntatieteellinen tutkimus on kuitenkin vielä vähäistä Suomessa. Tässä tutkimushankkeessa tehdään turvapaikanhakijoiden karkotuksiin liittyvää toimintatutkimusta kolmesta maattisesta näkökulmasta: 1) karkotuksiin liittyvät lait, politiikat ja käytännöt, 2) luottamus ja epäluottamus karkotuksiin liittyvässä kansalaisaktiivisissa, ja 3) turvapaikanhakijoiden karkotusmatkat. Monitieteisen tutkimuksen tavoitteena on tarjota uusia yhteiskunnallisia, teoreettisia ja menetelmällisiä avauksia turvapaikanhakijoiden karkotettavuuden kriittisen arvioinnin tueksi. ”Taistelevan tutkimuksen” lähestymistapa edistää tätä tavoitetta vahvistamalla tutkimukseen osallistuvien toimijuutta ja kanssatutkijuutta.

Uskontolukutaito moniarvoisessa yhteiskunnassa

Argumenta-hanke, Suomen Kulttuurirahasto 2019–2020

Tutkija: **Marja Tiilikainen**

Monitieteinen tutkimushanke pureutuu uskontoihin ja suomalaiseen yhteiskuntaan liittyviin kysymyksiin. Uskontolukutaidolla tarkoitetaan tietoa, ymmärrystä ja sensitiivisyyttä erilaisten uskonnollisten ja katsomuksellisten näkemysten ristipaineissa. Hankkeessa tarkastellaan aihepiiriin liittyvän tutkimuksen nykytilaa ja etsitään väyliä entistä monitieteisempään uskonnon tutkimukseen Suomessa. Hankkeen työryhmään kuuluvat lisäksi Tuula Sakanaho ja Johanna Konttori Helsingin yliopistosta, Martin Ubani Itä-Suomen yliopistosta, Aini Linjakumpu ja Tapio Nykänen Lapin yliopistosta, Inkeri Risänen Tampereen yliopistosta ja Ruth Illman Donner-instituutista. Lisätietoa: <https://katsomukset.fi/argumenta/>

KIRJAHANKKEET

Aatteen arvo ja hinta – Suomalainen älymystö Stalinin vainoissa

Toivo Flink

Tutkimuksessa selvitetään yhä tuntuua Stalinin vainoissa Neuvostoliitossa 1920–1930-luvuilla koettua suomalaisen koulutuksen, sivistyksen ja kulttuurin alennustilaa. Poliittisessa terrorissa menehtyi aloitekykyisimpiä ja lahjakkaimpia. Joukkoon kuului myös suomalaisia (inkeriläisiä, punapakolaisia ja USA:n sekä Kanadan siirtolaisia). Heidän elämänvaiheensa ovat valtaosaltaan selvittämättä. Selvittelyyn paneudutaan uutta julkista ja venäläisten arkistojen aineistoa tutkimalla.

Amerikan- ja Ruotsin suomalaisten tarinoita 1800-luvulta alkaen

Juha Tainio ja Jouni Korkiasaari

Siirtolaisuusinstituutille siirtyneet Ragnar Lassinantti 100 juhlavuoden kotisivut www.lassinantti.se päivitetään ja vuoden 2017 ”Oskari Tokoi ennen ja jälkeen 1917” Suomi 100 seminaarien anti kootaan julkaisuksi, jossa vanha ja uusi materiaali kerätään myös virtuaalisesti Siirtolaisuusinstituutin uusille kotisivuille. Juha Tainio ja Jouni Korkiasaari olleet parin vuoden ajan Tokoin jäljillä keräten materiaalia ja molemmilla on tietoa myös ruotsinsuomalaisuudesta.

Den finlandssvenska emigrationens historia

Krister Björklund

Boken beskriver den finlandssvenska emigrationen ur ett brett, historiskt perspektiv. Finlandssvenskarnas flyttningsbenägenhet har genom tiderna varit mycket omfattande. Benägenheten att flytta utomlands har varit betydligt större än bland de finskspråkiga finländarna.

Emigrationen från Svenska Österbotten till Amerika och Sverige 1893–1976

Magnus Enlund

Doktorsavhandlingen handlar om erfarenheter av emigrationen från svenskspråkiga delen av Österbotten till Amerika och Sverige. Som empiriskt material används amerikabrev från perioden 1893–1937 och intervjuer gjorda i Sverige 2011 om emigrationen till Sverige under perioden 1953–1976.

Historiken Norden

Kjell Herberts

Historiken dokumenterar tidningen *Finska Amerikanaren* i USA, och dess olika skeden från slutet av 1800-talet till 2010-talet.

Mihin suuntaan Suomi kehittyy? Liikkuvuuden ja muuttoliikkeen dynamiikka. Muuttoliikesymposium 2019

Elli Heikkilä, toim.

Kymmenennen valtakunnallisen Muuttoliikesymposiumin raportti käsittelee ajankohtaista tietoa muuttoliikkeen ja aluekehityksen uusista piirteistä 2010-luvun lopussa. Raportin teemoina ovat kansainvälinen muuttoliike, maan sisäinen muuttoliike ja liikkuvuus sekä ulkosuomalaiset. Kirjoittajina ovat alan ulkomaiset ja kotimaiset asiantuntijat.

Muuttoliike ja Suomen aluekehitys

Hannu Katajamäki

Muuttoliikkeet ovat muovanneet perustavanlaatuisesti Suomen alueellista organisoitumista. Teoksessa osoitetaan muuttoliikkeiden yhteys aluekehitykseen viimeisen kahden sadan vuoden ajalta.

Nordic Migration

Elli Heikkilä, toim.

Koosteessa nostetaan esiin kansainvälisen Migration Letters -julkaisun Pohjoismaita koskevia artikkeleita ja teemoja muuttoliiketutkimuksen osalta. Millaisia prosesseja muutoissa ja niiden vaikutuksissa on havaittavissa ja mitä eroja ilmenee Pohjoismaiden välillä, kun tarkastellaan tämän vuosituhannen muuttoilmiöitä?

Suomalaiset siirtolaiset maailmalla

Ismo Söderling ja Jouni Korkiasaari

Kahden kokeneen tutkijan yleiskatsaus suomalaisiin maailmalla luo ajankohittaisen ja päivitetyn kuvan ulkosuomalaisista, heidän vaihteistaan ja viime vuosikymmenien muutoksista siirtolaisuudessa.

Suomalaisten jäljillä Australiassa

Satu Beverley

Australiassa asuu nykyisin noin 30 000 suomalaista. Suomalaiset ovat levittäytyneet työn perässä eri puolille maata omiin yhteisöihinsä. Lähes poikkeuksetta Suomesta lähteneet ovat perustaneet erilaisia seuroja yhteisöllisyyden edisräs-

miseksi. Satu Beverleyn tulevassa kirjassa käydään läpi seurojen toimintaa dokumenttien ja henkilökohtaisten haastattelujen perusteella. Kirja antaa hyvän läpivalaisun australiansuomalaisten elämästä ja järjestötoiminnasta viimeisen sadan vuoden aikana.

Unelma paratiisista Brasiliassa – Niilo Valtonen Penedon utopiyhteisössä

Ismo Söderling ja Jarmo Hietarinta

Suomalaiset perustivat 1900-luvun alussa useita utopiyhteisöjä Etelä-Amerikkaan. Tunnetuimmat olivat Argentiinan Colonia Finlandesa ja Brasilian Penedo. Kasvissyönttiin ja luontaishoitoon keskittynyt utopiyhteisö Penedossa perustettiin 1920-luvun lopussa. Niilo Valtosen käsikirjoitus Penedon vaiheista 1930-luvulta vuosituhannen loppuun valmistui vuonna 1996. Tätä käsikirjoitusta on hyödynnetty ja tarkasteltu suuren suomalaisen utopiyhteisön monipolvisia jännitteitä.

Vähemmistöt muuttajina: näkökulmia suomalaisen muuttoliikehistorian moninaisuuteen

Miika Tervonen ja Johanna Leinonen

Vähemmistöt muuttajina -julkaisu tekee uuden avauksen muuttoliikkeiden ja toiseuksien historiaan ja nykypäivään käsittelemällä kulttuurisia ja seksuaalisia vähemmistöjä, rodullistettuja ja kuulovammaisia maastamuuttajina. Kirjan tapaustutkimukset keskittyvät vähemmistöjen liikkuvuuteen liittyviin kokemuksiin 1800-luvun lopulta 2020-luvulle. Hanke purkaa ohitettujen muuttoliikekokemusten kautta tutkimuksen ja julkisen keskustelun hiljaisuuksia ja sokeita pisteitä Suomessa ja haastaa kansallisvaltiokeskeistä tapaa hahmottaa muuttoliikkeitä ja niiden yhteiskunnallista merkitystä. Se uudistaa ulkosuomalaisuuteen liittyvää tutkimuskenttää ja tutkii myös esimerkiksi saamelaisen alkuperäiskansan kulttuurin säilymisen haasteita uudesta näkökulmasta.

JULKAISTUT TEOKSET

Tutkimus – Forskning – Research

1. Pirkko Kanervo, Terhi Kivistö & Olli Kleemola (toim.): Karjalani, Karjalani, maani ja maailmani. 2018.
2. Eveliina Lyytinen (toim.): Turvapaikanhaku ja pakolaisuus Suomessa. 2019.
3. Johanna Leinonen & Auvo Kostiaainen (toim.): Transnational Finnish Mobilities: Proceedings of FinnForum XI. 2019.
4. Eero Sappinen: Värmlannin metsäsuomalaiset, Asutushistoriasta, agraarista kulttuurista ja muutoksesta. 2019.
5. Piritä Frigren (toim.): Merenkulkijoiden siirtolaisuus. 2019.

Julkaisu – Publikation – Publications

1. Olavi Hartonen, Krister Björklund, Jouni Korkiasaari & Ismo Söderling (toim.): Handbok för lärare. 2016.
2. Edward W. Laine. Auvo Kostiaainen (toim.): A Century of Strife: The Finnish Organization of Canada 1901–2001. 2016.
3. Arno Tanner & Ismo Söderling (toim.): Venäjänkieliset Suomessa. Huomisen suomalaiset. 2016.
4. Elli Heikkilä & Tuomas Martikainen: Maassamuutto ja siirtolaisuus kehityksen moottoreina? IX Muuttoliikesymposium 2015. 2016.
5. Sanna Saksela-Bergholm: Behöver vi ett invandrarråd? En kartläggning över intresset för ett invandrarråd i Jakobstadsregionen. 2016.
6. Minna Körkkö, Merja Paksuniemi, Sari Niemisalo ja Rauna Rahko-Ravanti (toim.): Opintie sujuvaksi Lapissa. 2017
7. Vieno Zlobina: Heidän ihanteensa murskattiin. Tyttären tarina Säde-kommuunasta Neuvosto-Karjalassa. 2017.
8. Vieno Zlobina: Their Ideal Were Crushed. A Daughter's Story of the Säde Commune in Soviet Karelia. 2017.
9. Markku Mattila & Jaana Anglé: Vieraskieliset lapset eteläisellä Pohjanmaalla. 2017.
10. Marko Kelahaara & Markku Mattila: Onneen ei ole oikotietä tässä maassa. Kauhava ja Kauhavan vastaanottokeskus. 2017.
11. Tyyne Martikainen: Ingermanländarnas rätt att ihågkommas. 2018.
12. Kaisa Nissi: Uskonnot, kulttuurit ja perhe. Etnologinen tutkimus monikulttuuristen liittojen kerrannoista Suomessa. 2017.
13. Tytti Laine: International Degree Students and Graduates A Follow-up Study on Employment and Social Integration into Turku. 2017.

14. Paula Könnilä: Las raíces finlandesas en España. Estudio sobre los movimientos migratorios de Finlandia a España. 2017.
15. Ismo Söderling (toim.): Pesäpaloilua maailmalla — Siirtolaiset kertovat. 2017.
16. Saija Benjamin: People who don't live what we live, don't understand. Youths' experiences of hypermobility. 2017.
17. Elli Heikkilä (Ed.): Immigrants and the Labour Markets. Experiences from abroad and Finland. 2017.
18. Patrik Söderberg: Ung i Österbotten Nuoret Pohjanmaalla 2016–2017. 2017.
19. Inkeri Lamér: Tung metall. Finska fartygsbyggare i Göteborg. 2017.
20. Linda Bäckman: Integration i projektform — en kartläggning av integrationsprojekt i Svenskfinland. 2017.
21. Elina Turjanmaa: Helpompaa olla omien kanssa? Maahanmuuttajanuorten ja suomalaistaustaisten nuorten väliset kaverisuhteet Turussa, Raisiossa ja Uudessa kaupungissa. 2018.
22. Karin Lindfors & Asta Lumikero (toim.): Den första veckan grät jag... 2018.
23. Dan Sundblom & Pia Liljeroth: Morgondagens skärgårdsbo. 2018.
24. Marko Juntunen & Osama Al Aloulou: Resettled refugees and asylum seekers in the Finnish housing market. Iraqi, Syrian and Eritrean experiences. 2019.
25. Marjo Mela & Markku Mattila: Latvialaiset Suomessa. 2019
26. Merja Paksuniemi, Minna Körkkö, Pigga Keskitalo & Katja Norvapalo (toim.): Opas-kirja oppilaan kohtaamiseen monikulttuurisessa koulun arjessa. 2019.
27. Johanna Leinonen (toim.): Muuttoliikebibliografia. 2019.
28. Rolle Alho & Kaja Kumer-Haukanömm (toim.): Liikkuvuus, muuttoliike ja ylijärjestykset suhteet Suomen ja Viron välillä. 2020.
29. Rolle Alho & Kaja Kumer-Haukanömm (toim.): Mobiilisus, ränne ja hargmaised kontaktid Eesti ja Soome vahel. 2020.
30. Reijo Rautajoki: Vaiettu vaellus. 2020.
31. Sari Vanhanen: Kenen oppimisesta onkaan kyse? AboaNova — Maahanmuuttajien kotoutumisen edistäminen Turun seudulla. 2020.
32. Inkeri Lamér: Kotona Ruotsissa. Suomalaisten asumisuria Göteborgissa. 2020.
33. Pekka Kettunen, Matti Välimäki ja Tuomas Zacheus: Varsinais-Suomen maahanmuuttostrategia 2020-luvulle: Tausta-aineistot. 2020.
34. Anne Häkkinen: Ylijärjestyksen avioliitto. Puolisovalinta ja avioituminen Suomessa asuvien kurdien keskuudessa. 2020.
35. Pasi Saukkonen: Vimmainen maailma. 2020.

Muut julkaisut

1. Välikangas, Antti: Suomi sydämessä. 2017.
2. Kari Sallamaa (toim.): Maailman hallaa. Amerikansiirtolainen Otto Birger Haanpään runoja. 2018.

Siirtolaisuus–Migration

Neljä kertaa vuodessa ilmestyvässä lehdessämme julkaisemme artikkeleita ja uutisia suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Finnish Yearbook of Population Research

Kerran vuodessa ilmestyvää, englanninkielistä vertaisarvioitua aikakauskirjaa julkaisevat Suomen Väestötieteen yhdistys, Väestöliiton Väestöntutkimuslaitos ja Siirtolaisuusinstituutti. Lue lisää: journal.fi/fypr.

Meiltä löytyy myös kirjasarja

Suomen siirtolaisuuden historiasta

1. Suureen länteen, Reino Kero (loppuunmyyty)
2. Suomalaisina Pohjois-Amerikassa, Reino Kero
3. Suomalaiset Ruotsissa, Jouni Korkiasaari & Kari Tarkiainen
4. Kaukomaiden kaipuu, Olavi Koivukangas
5. Suureen itään, Max Engman
6. Suomalaiset Euroopassa, Krister Björklund & Olavi Koivukangas (toim.)

Kirjatilaukset:

<http://kauppa.siirtolaisuusinstituutti.fi>

siirtolaisuusinstituutti.fi
+358 (0)2 2840 440

facebook.com/Siirtolaisuusinstituutti
twitter.com/info_migration

Tilaa uutiskirje kotisivuiltamme!